

Instytut Pamięci Narodowej - Szczecin

<https://szczecin.ipn.gov.pl/pl9/publikacje/ksiazki-szczecin/31085,Stan-wojenny-w-Szczecinie.html>
19.04.2024, 04:13

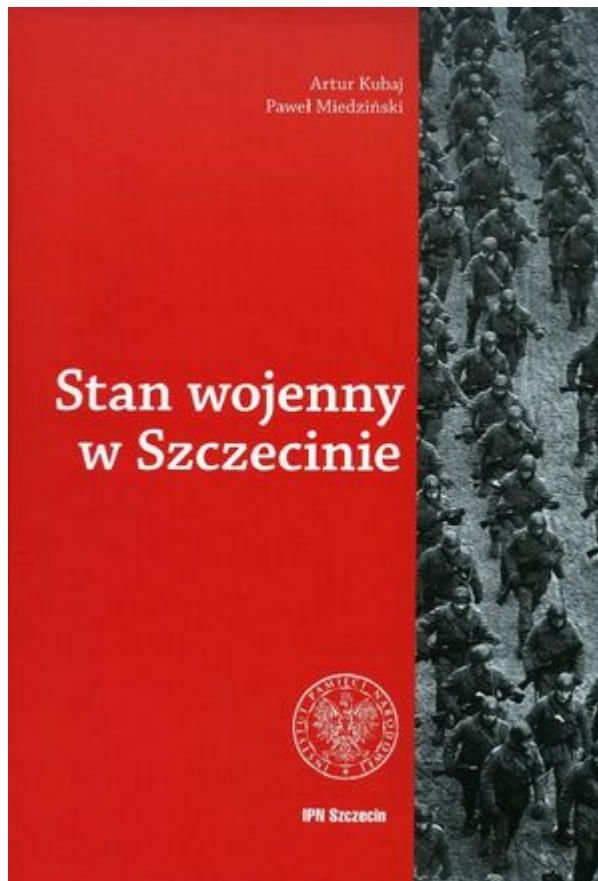
Stan wojenny w Szczecinie

Artur Kubaj, Paweł Miedziński, Stan wojenny w Szczecinie, Szczecin 2012, 280 s.

Od wprowadzenia w Polsce stanu wojennego dzieli nas ponad trzydzieści lat. W tym czasie wyrosło nowe pokolenie Polaków, dla których data 13 grudnia 1981 r. jest równie odległa jak dla większości z nas 1 września 1939 r. Często są oni słuchaczami toczonych przez starszych Polaków ostrych dyskusji na temat okoliczności wybuchu i przebiegu „wojny polsko-jaruzelskiej”. Nie zawsze jednak przebieg tych debat dobrze świadczy o stanie wiedzy ich uczestników. Stąd właśnie potrzeba kolejnych wydawnictw opowiadających o realiach stanu wojennego, a także rzeczywistych powodach jego wprowadzenia.

Dziś, po jednoznacznym orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego z 2011 r., jest jasne, że autorzy stanu wojennego nie zadbali nawet o znamiona jego zgodności z prawem. Osoby przetrzymywane w pierwszych dniach jego obowiązywania w aresztach i zakładach karnych pozbawione były wolności w sposób nielegalny. I to im właśnie, a także tysiącom innych osób represjonowanych w różny sposób z przyczyn politycznych w latach osiemdziesiątych, należy się nasza pamięć i szacunek.

Wielu z nich żyło wówczas w Szczecinie, który wraz z kilkoma innymi największymi polskimi miastami, należał do miejsc, w których już w pierwszych dniach stanu wojennego doszło do zorganizowanych wystąpień w obronie uwięzionych przywódców „Solidarności”, a później do kolejnych spontanicznych i zorganizowanych demonstracji przeciw rządowi gen. Wojciecha Jaruzelskiego. Sytuowało to zarówno Szczecin, jak i cały region Pomorza Zachodniego w gronie najważniejszych miejsc oporu przeciwko władzy komunistycznej w Polsce.

Prezentowany album jest rezultatem kilkuletniej żmudnej pracy jego autorów. Dr Artur Kubaj od lat zajmuje się badaniami nad szczecińską „Solidarnością”, które podsumował w znakomitej monografii „Nie wyrosli z marzeń. Szczecińska podziemna Solidarność” (Warszawa 2011). Z kolei Paweł Miedziński od dawna gromadził materiał zdjęciowy dotyczący historii Szczecina lat osiemdziesiątych minionego wieku. Większość zdjęć w albumie pochodzi z archiwów szczecińskich fotografów, w tym amatorów, i publikowana jest po raz pierwszy. W połączeniu z kompetentnym komentarzem historycznym oraz piękną szatą graficzną, czynią one album „Stan wojenny w Szczecinie” jednym z najciekawszych wydawnictw na ten temat. Gorąco zachęcam do jego uważnej lektury.

Prof. dr hab. Antoni Dudek

Album „Stan wojenny w Szczecinie” prezentuje unikalną kolekcję 328 fotografii, dokumentujących najważniejsze wydarzenia polityczne w Szczecinie, począwszy od strajków sierpniowych w roku 1980, aż po manifestację uliczną zwolenników zdelegalizowanej „Solidarności” w maju 1983 roku. Zbiór ten został poprzedzony przystępnie napisanym wprowadzeniem i dzieli się na pięć zasadniczych części, opowiadających kolejno o szesnastu miesiącach jawnej działalności niezależnego związku zawodowego, wprowadzeniu stanu wojennego i złamaniu protestów społecznych w grudniu 1981 roku, represjach wymierzonych w działaczy „Solidarności”, realiach życia codziennego w okresie „wojny polsko-jaruzelskiej”, a także o szczecińskich manifestacjach ulicznych z lat 1982-1983.

Wydawnictwo z pewnością zainteresuje nie tylko pasjonatów historii Szczecina, ale także szersze grono miłośników najnowszych dziejów Polski.

Z recenzji dr. hab. Zdzisława Zblewskiego

SPIS TREŚCI

- Antoni Dudek,
Słowo wstępne
- Artur Kubaj,
Stan wojenny w Szczecinie
- Paweł Miedziński,
Od Sierpnia do Grudnia
Noc generała
Represje
Życie codzienne
„Zima wasza, wiosna nasza”
- Spis autorów i źródeł fotografii

- Wykaz skrótów
- Wybrana literatura

Gdzie kupić publikacje:

[Szczecin](#)